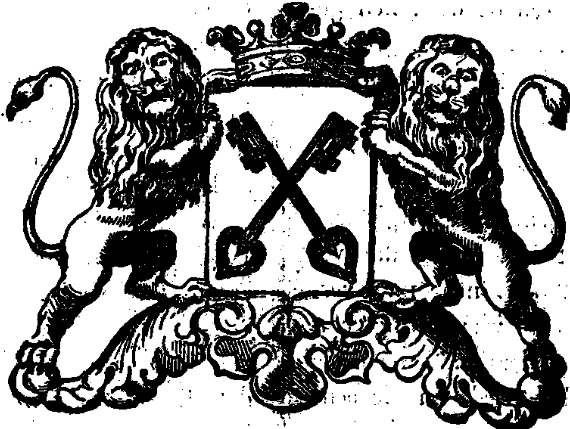
1852. N°. 69.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG, 9 JUNIJ.

De Prijs der Courant is f 18 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 8 Junij.

Van de 983 kiesbevoegden tot verkiezing van één lid voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal in deze Gemeente zijn niet meer dan 444 tot inlevering hunner Stembriefjes opgekomen.

— Heden avond heeft de partij plaats die HH. Leden der Studenten-Societeit Minerva geven en waartoe een aantal ingezetenen zijn genoodigd. De zalen van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen zijn daartoe sierlijk met vlaggedoek behangen en met uitnemend fraai gebloemte opgeluisterd, terwijl een gedeelte van het Ruïneplein door eene schutting afgesloten, onder het hoog en lommerrijk geboomte eene aangename zit- en wandelplaats in de open lucht oplevert en mede met grootere en kleinere gewassen en bloemen prijkt, en langs de schutting tevens eene door zeildoek overdekte galerij loopt, terwijl in eene verhevene tent in het midden der ruimte, schoone muziekstukken zullen worden uitgevoerd. Voorts zal het daglicht door eene rijke verlichting worden vervangen en laat het zich gelukkig aanzien dat geen regen eenige stoornis zal aanbrengen en de H. H. Leden dier Societeit op de uitvoering van hun plan alle voldoening zullen smaken.

— Z. M. heeft nog toegekend het eereteeken tot belooning van eervolle langdurige werkelijke dienst bij de Schutterij aan den Heer M. Christiaanse, voormalig 2de Luitenant, alhier.

— Wij vernemen dat ook het corps Onder-Officieren der Schutterij, den vijftigjarigen feestdag der schutterlijke dienst van de Heer Luitenant-Colonel I. Henkes indachtig geweest, en hunnen geachten Overste door eene Commissie uit hun midden, bestaande uit: W. Kuyters, Adjudant Onder-Officier; J. J. Pierot, Sergeant Majoor; H. W. F. Bakker, Sergeant en P. de Vries, Fourier; bij welke de Sergeant-Majoor Pierot het woord voerde, een sierlijk geschenk in zilver hebben aangeboden, hetgeen de Heer Henkes, onder verzekering zijner toegenegenheid, betuigd heeft als een treffend bewijs hunner hartelijke deelneming volgaarne en in dank te willen aannemen.

— Ds. Boucher, Waalsch Predikant te 's Gravenhage, door Z. M. uitgenoodigd, heeft Zondag de Godsdienstoefening op het Loo bestuurd.

— In de *Kerkelijke Cour.* leest men: België telt 10 Protestantsche kerken, die met de daartoe behoorende scholen, door den Staat worden ondersteund; behalve deze zijn er 20 onafhankelijke kerken met hare scholen en de Zondagsscholen, welke op vele plaatsen des lands, door de Christelijke zending van het Evangelisch Verbond zijn gesticht. Door genoemde zending zijn 170,000 afdrukken van den Bijbel uitgedeeld of verkocht en mag men het getal van hen, die van de Roomsche tot de Evangelische belijdenis zijn overgegaan, op meer dan 2000 rekenen. Voorts worden er tegenwoordig 3 Protestantsche maandschriften in België uitgegeven, die ieder tusschen de 1000 en 1500 inteekenaars tellen.

België heeft 6 Bisschoppen, onder wier meer of min onmiddellijk bestuur ongeveer 10,000 personen, grootendeels geestelijken staan. Het inkomen van den Aartsbisschop van Mechelen bedraagt 21,000 fr., dat van iedereen Bisschop 14,000, van een Pastoor 1ste klasse 2,047 fr., van een Pastoor 2de kl. 1,356 en van eenen Vicaris 787 fr. Behalve deze wereldlijke geestelijkheid worden bijna alle geestelijke orden dáár te lande gevonden: Capucijnen, Barrevoeters, Karmeliten, Trappisten, voornamelijk Jezuiten, ook bekend onder den naam van Redemptoristen en Ligoristen. Eenigen van deze wijden zich aan de opvoeding, anderen aan het prediken, anderen weder aan het verzorgen van zieken en gevangenen, terwijl nog anderen een bespiegelend leven leiden. Volgens den jaarlijkschen staat der geestelijkheid, waren er in 1851 ruim 600 gestichten van dezen aard, 450 voor vrouwen en 200 voor mannen, zoodat men voor ieder klooster 200 personen rekenende, 13,000 menschen vindt, die in den bloei van hun leven, op deze wijze hunne krachten aan de R. K. godsdienst wijden. Hierbij moet nog gevoegd worden die van de verschillende broederschappen, zoo als van den Rozenkrans, van het Heilige Hart, van St. Vincent enz., wier leden bij duizenden en tienduizenden kunnen worden geteld, die met de geestelijkheid en de verschillende orden grooten invloed op het onderwijs uitoefenen.

Verder heeft het Koningrijk eene inrigting, misschien geheel eenig op het vaste land, n. l. de Universiteit te Leuven. Vrij in hare handelingen, omdat ze volstrekt niet wordt onderhouden door den Staat en alleen ondersteuning erlangt van de stad, die voor de noodige zalen en gebouwen, als ook voor de woningen der Professoren zorgt, staat zij alleen onder het beheer van den Aartsbisschop van Mechelen en van het Roomsche hof, en wordt zij alleen onderhouden uit de giften en inschrijvingen der geloovigen.

— Te Gouda heeft bij de verkiezing van een lid van de Prov. Staten, niemand de meerderheid van stemmen verkregen, zullende moeten overgestemd worden tusschen de Heeren Mr. A. H. J. Ravensteyn Medemblik, die 172 en F. W. van Opheusden, die 144 stemmen verkreeg.

— Uit Oldenzaal wordt gemeld, dat aldaar den 4den de Professoren van Breda en Miquel, en Dr. Staringh zijn aangekomen, om de noodige bouwstoffen te verzamelen tot het maken van eene geologische kaart; zij hebben den volgenden dag over Losser hunne reis naar Enschedé voortgezet.

— In den nacht van den 4den barstte in de gemeente Amby in Limburg bij Maastricht een zware brand uit bij den landbouwer Kikken, waarbij huizing, schuur, stalling, granen, 16 koeijen, 3 paarden en eene menigte schapen eene prooi der vlammen werden.

's GRAVENHAGE, 8 Junij.

Z. M. heeft benoemd tot Burgemeesters van Kamerik c. a., A. van Loon; van Cothen, c. a., H. J. van Bennekom en van Medemblik C. Gerdenier

— Z. M. heeft benoemd tot Rentmeester van zijne particuliere domeinen te Zierikzee Jhr. W. M. H. de Jonge, voor wijlen Jhr. H. W. de Jonge.

— Z. M. heeft eervol ontslag verleend aan den Minister van Binnenl. Zaken als Opperhoutvester, en voorts aan de Houtvesters en Adjuncten, in al de provinciën des lands en zulks onder dankbetuiging aan de genoemde Houtvesters en Adjunct-Houtvesters voor de vele belangeloos in die betrekking door hen bewezen diensten.

— Voor de ruiling van Nederlandsche boek- en kunstwerken tegen vreemde, door tusschenkomst van den Heer A. Vattemare te Parijs, heeft de Minister van Binnenlandsche Zaken eene commissie benoemd, bestaande uit de Heeren Dr. L. J. F. Janssen, Voorzitter van het bestuur der Maatschappij van Nederlandsche Letterkunde te Leyden, J. W. Holtrop, Bibliothecaris der Koninklijke Bibliotheek te 's Gravenhage, en Dr. R. C. Bakhuizen van den Brink, Beambte bij 's Rijks Archief alhier.

Bijdragen tot die ruiling kunnen, door hen die daartoe gezind zijn, met aanwijzing der bestemming, aan de commissie worden ingezonden onder het adres van het Ministerie van Binnenlandsche zaken alhier.

HAARLEM, 7 Junij.

Heden ochtend (op marktdag) is hier door den stads-omroeper, bij bekkenslag, op de straten bekend gemaakt: »dat heden middag te half 3, in het locaal van Wolf alhier, zonder betaling van entree-geld, eene openbare volksvoordragt zal gehouden worden voor burgers en buitenlieden, door Jonkheer M. Salvador, Candidaat voor het lidmaatschap der Tweede Kamer."

AMSTERDAM, 7 Junij.

Bij de policie alhier is berigt ingekomen, dat een Spanjaard dezer dagen van Parijs naar Londen is vertrokken, bij zich hebbende eene menigte valsche staatspapieren. Hij zou die in Londen aan de markt brengen en van daar zouden ze hier kunnen overgebragt worden. Het is daarom, dat ieder, ter voorkoming van schade en bedrog, zij gewaarschuwd. (*Handelsbl.*)

LEEUWARDEN, 5 Junij.

Z. K. H. Prins Hendrik is gisteren van het Loo over Sneek alhier aangekomen.

— In de vergadering van den gemeenteraad alhier is besloten, om het te stichten beursgebouw te plaatsen op den Wirdumerdijk. Onder het publiek, bij die vergadering tegenwoordig, bevond zich ook voor eenige oogenblikken Z. K. H. Prins Hendrik met gevolg.

HARLINGEN, 4 Junij.

Gisteren genoten hier Johan Anton Broodkorf en Sara Catharina Snijder, de eerste 86 en de tweede 84 jaren oud, het zeldzame voorregt den vijf-en-zestigsten gedenkdag van den aanvang hunner echtvereeniging te beleven. Hoewel de gebreken van den ouderdom beiden, de vrouw is zelfs blind, afhankelijk maken van de liefdadigheid hunner medemenschen, zoo waren de

oude lieden toch door eenige gegoede stadgenooten in staat gesteld, hunne naaste bloedverwanten, voor zooverre in den loop der jaren de dood hen gespaard had, aan een feestelijken disch te ontvangen, en alzoo hunnen gedenkdag ook uiterlijk een feestelijk aanzien te geven. Van de 14 kinderen uit hunnen echt ontsproten, is er geen enkel meer in leven.

TILBURG, 5 Junij.

De hagelslag, waardoor verschillende streken dezer gemeente op gisteren zijn geteisterd en eene aanzienlijke schade, waarvan het bedrag tot dus ver onmogelijk kan worden opgegeven, is veroorzaakt, heeft ook, naar men verneemt, in de gemeenten Alphen, Riel en Goirle eene groote verwoesting aangerigt, behalve duizende glasruiten zijn eene menigte bunders met weelderig koren, enz., bezet, waarop de landbouwer met vreugde staarde en die eene zoo gunstige uitkomst beloofden, in minder dan een kwartier uurs geheel en al verwoest; de akkers, welke door den hagelslag zijn geteisterd en in den voormiddag van gisteren zich nog zoo gunstig voordeden, leveren thans een zoodanig droevig aanzien op, dat men zonder ze te zien, zich daarvan geen denkbeeld kan vormen.

— Bij 's Hertogenbosch is eene gevulde schuur door den bliksem getroffen en vernield.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 5 Junij.

De *Times* meldt in een uitvoerig artikel, dat Oostenrijk, Frankrijk, Rusland en Groot-Britannie eenstemmig de regten der Pruissische Kroon op het vorstendom Neuchatel erkend en zich bereid hebben verklaard om in overleg te treden omtrent de beste middelen om het Zwitsersche Eedgenootschap te nopen tot eerbiediging der volkenregtelijke overeenkomsten, krachtens welke Neuchatel, onder den waarborg van Europa, een kanton van Zwitserland werd. De Koning van Pruissen heeft zich uit eigen beweging verbonden, geene andere middelen ter handhaving zijner regten in het werk te stellen, gedurende den loop der onderhandeling over deze zaak.

— De begrooting van uitgaven voor de burgerlijke staatsdienst beloopt dit jaar ruim 4 millioen £, tegen 3,948,000 in het vorige; het krijgswezen te land en ter zee komt er op voor eene som van 13 millioen £.

— Woensdag avond ll. is den luchtreiziger Goulston, die uit de Cremorne-Gardens was opgestegen, een vreeselijk ongeluk overkomen. De opstijging had zeer geregeld plaats, doch weldra verdween de ballon onder eene zware regenbui in digte sombere wolken en men zag hem dien avond niet weder, doch des anderen daags werd de luchtreiziger dood op een veld gevonden; van den ballon heeft men niets ontdekt.

— De Chinesche jonk Key-ing, die vooral gedurende de tentoonstelling door zoo velen is bezigtigd, werd heden publiek verkocht voor den prijs van 2,900 £.

— Het bronzen standbeeld van wijlen Sir Robert Peel is dezer dagen met het beste gevolg in één stuk gegoten; het zal te Leeds worden opgerigt.

— Te Swansea en andere plaatsen van Zuid-Wallis heeft men Dingsdag ll. een vrij hevigen schok van aardbeving gevoeld.

— In de vorige maand zijn 70 schepen met 46,827 landverhuizers van Liverpool vertrokken. Nog nooit had een zóó groot aantal landverhuizers in ééne maand de reis aangenomen. — Er liggen hier en in andere havens thans 17 groote schepen, welke in de eerste helft dezer maand met landverhuizers naar Australie, voornamelijk naar Melbourne en Sydney, zullen vertrekken.

Er bieden zich zoo vele personen aan om naar Australie te worden overgevoerd, dat de Commissarissen voor de landverhuizing hebben besloten, om, gedurende de eerstvolgende zes maanden, 8 schepen 's maands uit de verschillende havens des vereenigden rijks naar Australie te doen vertrekken tot het overvoeren van landverhuizers, bij voorkeur vrouwen, die daar zeer schaarsch zijn.

BELGIE.

BRUSSEL, 7 Junij.

De Hooge Raad van Landbouw heeft in eene eergisteren onder voorzitting des Ministers van Binnenl. Zaken gehouden zitting zijne werkzaamheden voor dit jaar besloten met de aanneming van het volgende voorstel van twee zijner leden: »De Raad betuigt zijne levendige belangstelling in het door den Heer Willems te Hasselt uitgevonden middel ter behoeding van het rundvee tegen de longziekte. De Raad weet dat de Regering bestendige zorg aan het onderzoek dezer gewigtige zaak wijdt; en zoo de uitslag beantwoordt aan de verwachtingen welke deze in de daad merkwaardige uitvinding te regt heeft doen ontstaan, zal de Raad zich ten hoogste verblijden over de onschatbare voordeelen welke de toepassing dezer ontdekking den lande zal opleveren."

— Het Fransche blad *l'Univers* zegt ten opzigte van Toscane: »Zoo de Groothertog, *naast het onderwijs van den Staat*, ook gelegenheid had gelaten aan den ijver der geestelijke vereenigingen, zou hij nu mannen hebben die in de wijsheid zijner inzigten zouden deelen en den moed hebben om er zich tot werktuigen van te maken." Dus, zegt de *Indépendance*, betwist de geestelijke partij in Toscane waar de vrijheid van onderwijs niet bestaat, zooals in Belgie, het regt of de bevoegdheid niet aan den Staat om een eigen onderwijs te hebben. Al wat zij verlangen zou, zou zijn dat men naast dat onderwijs ook gelegenheid liet aan den ijver der geestelijke inrigtingen, dat zij ook scholen konden oprigten, zoo als en zoo veel als zij zou verlangen, in een woord dat men haar op dat punt vrij liet. Dan zou zij te Toscane te vrede zijn; zij verklaart dat dit haar genoeg zou zijn om tegen het onderwijs van den Staat op te wegen, welks strekking zij niet goedkeurt.

Welnu! die vrijheid van onderwijs die ze in Toscane eischt, heeft zij in Belgie; ze kan zoo vele en zulke scholen oprigten als ze wil en er onderwijzen wat ze wil. Niets verzet zich tegen den ijver der geestelijke vereenigingen. Is nu de kerkelijke partij te vrede? Neen, nu moet het onderwijs door den Staat gegeven, geheel worden vernietigd; zij betwist nu dezen het regt dat zij den Staat in Toscane toekent, en vraagt om vrijheid; de vrijheid is haar immers geschonken, zonder grenzen? maar dat is niet meer genoeg: zij moet het monopolie hebben.

Die onmetelijke vrijheid die de geestelijkheid geniet, veroorzaakt de hitte van de worsteling in Belgie. De liberale partij wil de onafhankelijkheid van 't burgerlijk gezag niet opofferen, het geldt hier voor de Regering, te zijn of niet te zijn. De vrijzinnige meening die boven al vaderlandsch is, wil een Nationale Regering, die in het land zelf hare ontwikkeling bekomt maar niet uit het Vaticaan.

— Er heeft zich hier te lande een zoogenaamde wonderdoctor opgedaan, een landman uit Friesland zoo men zegt, Drieske Nypers geheeten, die door het opleggen der handen en het uitspreken van eenige geheimzinnige woorden, lijders van rheumatiek geneest, en tot wien eene groote menigte heenstroomt.

— Een volksoploop heeft te Doornik de bekende Mevrouw, thans weduwe de Bocarmé, die zich met rijtuig aldaar bevond, in het water willen werpen, en is in dat voornemen slechts verhinderd door krachtdadige tusschenkomst der policie.

— De veldgewassen staan in de meeste streken veelbelovend.

FRANKRIJK.

PARIJS, 6 Junij.

Het Wetgevend Ligchaam heeft in de zitting van eergisteren met 191 tegen 5 stemmen het wets-ontwerp aangenomen tot wijziging der bepalingen van het wetboek van criminele instructie betreffende buiten 's lands door of jegens Franschen gepleegde strafbare daden. Enkele leden bestreden het ontwerp, hetwelk naar hunne meening overmatig streng was, en het tot nog toe gehuldigde beginsel »de Fransche wet beschermt den Franschman allerwege" bijkans verdrong door een ander beginsel, te weten: »de Fransche wet vervolgt den Franschman allerwege."

— De Regering heeft bekend gemaakt, dat alleen de *Moniteur* haar tolk is, en zij voor hetgeen andere bladen als hare gevoelens mededeelen, volstrekt niet aansprakelijk kan zijn.

— De Heer Michelet heeft ook den eed geweigerd en zijn ontslag genomen als hoofd van de historiele sectie van het archief, welke betrekking hij sedert 1830 bekleedde. Het getal der gemeenteraden die den eed weigeren, neemt steeds toe, zoodat in sommige plaatsen geen genoegzaam aantal leden overblijft.

— Een der grootste beeldhouwers van den tegenwoordigen tijd, de Heer Pradier, is gisteren nabij deze hoofdstad plotseling overleden.

— Het aantal in omloop zijnde vervalschte muntstukken blijkt groot te wezen, daar sedert Maart door de Bank alleen voor ruim 1500 fr. er van bij de Prefectuur van policie zijn overgebragt; van tijd tot tijd komt ook valsche gouden munt voor.

— Volgens de officiele staten van den handel van ons land met het buitenland en de koloniën, heeft de waarde der invoeren in 1849 bedragen 779,800,000 fr., in 1850 780,800,000 fr., in 1851 781,200,000 fr., de uitvoeren in 1849 1,032,200,000 fr., in 1850 1,123,600,00, in 1851 1,238,100,000 fr.

— Te Rijssel is het volgende geval bij den burgerlijken stand voorgekomen. Zekere T. huwde eenige jaren geleden eene weduwe, die eene dochter uit haar vorig huwelijk had. Uit dit tweede huwelijk waren verscheidene kinderen voortgesproten, toen de vrouw van T. overleed. Nu wilde hij de voordochter der overledene huwen, die bij gevolg stiefmoeder van hare broeders en zusters zou worden; maar terwijl de regterlijke magt deze vereeniging voor wettig verklaart, weigert het stedelijk bestuur die te voltrekken, en vruchteloos is reeds eene sommatie bij deurwaarder gedaan.

— De Spaansche Regering zal eenen spoorweg van Alcazar, langs Manzanares en Almagro naar Civdad Real aanleggen.

ITALIE.

ROME, 27 Mei.

De Paus heeft bij een motu proprio de herstelling der arbeiders-corporatien bevolen, zonder dat hij nog alle vroeger bestaande privilegiën weder wil invoeren. De deelname aan die corporatien wordt bepaald voorgeschreven aan allen, die in eenige betrekking staan met kerk of regering.

— De Russische Grootvorsten Michaël en Nicolaas hebben den 27sten Milaan verlaten, om zich naar de Duitsche badplaats Schlangenbad te begeven, waar zich thans hunne moeder met den Grootvorst Constantijn en zijne gemalin bevindt.

PRUISSEN.

Zoowel uit den Paltz als uit meer andere Zuid-Duitsche gewesten, luiden de berigten over den wijnstok zeer gunstig, minder gunstig die omtrent de granen.

— De stad Björneborg in Finland is grootendeels verbrand, en eene aanmerkelijke hoeveelheid hout, waarin die stad sterken handel drijft, verloren gegaan. Het nieuw gedeelte der stad is, met uitzondering van twee straten en het Societeits gebouw, gelukkig verschoond gebleven.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 4 Junij.

Volgens eene officiele opgaaf bestond de handelsvloot in het begin dezes jaars, uit 9746 vaartuigen, metende 269,427 tonnen, met eene bemanning van 34,018 koppen. Vergeleken met het vorige jaar, heeft zij eene vermeerdering ondergaan van 249 vaartuigen, te zamen van 8624 tonnen en bemand met 910 koppen.

— Bij de uitvaardiging van het nieuwe wetboek van strafvordering, is als beginsel aangenomen, dat al de aan onze monarchie onderworpen Staten één geheel uitmaken, en men besloten heeft aan dat beginsel vast te houden.

GRIEKENLAND.

ATHENE, 19 Mei.

De Regering heeft een tractaat tusschen de Grieksche kerk en den Patriarch van Konstantinopel voorbereid, volgens hetwelk laatstgenoemde het regt zou verkrijgen om de Bisschoppen en daardoor middelijk ook de andere Priesters in Griekenland te vestigen. De H. Synode, tot dusverre alleen met het bestuur der kerkelijke aangelegenheden belast, heeft dit tractaat wat de voornaamste punten betreft, goedgekeurd. Intusschen openbaart zich een vrij hevige tegenstand tegen dat plan; een Priester, Pharmakides genaamd, vroeger Secretaris der H. Synode, heeft eenige duizende exemplaren van een boek verspreid, waarin hij met evenveel scherpzinnigheid als hevigheid tegen het tractaat te velde trekt, dat eerstdaags aan de Kamers staat aangeboden te worden, die het denkelijk aan een gestreng onderzoek zullen onderwerpen.

TURKYE.

Er zijn, zoo men meldt, weder nieuwe geschillen gerezen tusschen den Onderkoning van Egypte en den Sultan, ter zake eener door de Porte geëischte som van 7,500,000 frs., wegens achterstallige schatting, door Egypte te betalen gedurende den tijd, dat Syrië en onderhoorigheden in zijn bezit bleven.

— Te Sarajevo, de hoofdstad van Bosnie, is in den nacht van 22 Mei een geweldige brand uitgebroken, waarbij het geheele Christen-kwartier met de Latijnsche kerk en de pastorie in de asch is gelegd, en alleen de Servische kerk behouden is gebleven. Bij die gelegenheid zijn door de zoogenaamde geregelde Turksche soldaten allerhande verregaande en schandelijke buitensporigheden bedreven; — zijn vrouwen mishandeld; — pakhuizen opengebroken en geplunderd. Al de aangewende pogingen, om hunne woede te beteugelen, zijn vruchteloos geweest. De Vizier heeft een berigt deswegens naar Constantinopel gezonden, en daarbij hulp en bijstand verlangd. Bij dezen brand is ook de woning van den Oostenrijkschen consul geheel verteerd. De oorzaak van dit onheil is tot dus verre niet bekend.

OOST-INDIE.

De Gouverneur-Generaal is voornemens dit jaar eene reis over Java te doen, vergezeld van zijne vrouw, vier Adjudanten, den Heer Prins en nog een ambtenaar van de algemeene secretarie. Hoe ver zich de reis zal uitstrekken, weet men niet. Men beweert, dat hij niet verder gaan zal dan tot Samarang. Aanvankelijk was de reis op medio April bepaald, doch de ongesteldheid van den Heer van Nes, en zijn voornemen, om met verlof naar de Padangsche bovenlanden te gaan, heeft de reis tot Julij aanstaande doen uitstellen.

— Ten behoeve der tentoonstelling, die in September 1853 te Batavia zal gehouden worden, heeft men het voornemen, om midden op het Koningsplein een groot gebouw op te rigten. De gelden daartoe benoodigd, zullen door particuliere inschrijving bijeengebragt worden. Het gouvernement schijnt voor alsnog niet genegen te zijn, om de zaak ook geldelijk te ondersteunen.

(*Indiër.*)

— De geheele waarde der invoeren op Java en Madura in het jaar 1851 heeft beloopen *f* 7,798,690, zijnde *f* 1,043,772 meer dan in 1850. Hieronder komt de invoer van voortbrengselen uit Europa en Amerika voor ten bedrage van *f* 524,215, zijnde *f* 68,505 minder dan in 1850. De totale waarde der uitvoeren over gelijk tijdvak bedroeg *f* 7,395,747, zijnde *f* 955,442 meer dan in 1850. Daarbij komen voor de uitvoeren van voortbrengselen van den Oosterschen Archipel ter waarde van *f* 1,508,952, zijnde *f* 874,137 meer dan in 1850.

BERIGTEN OMTRENT DE MAATSCHAPPIJ VAN WELDADIGHEID.

Ten gevolge van de in de maand Augustus jl. uitgevaardigde circulaire der Commissie van Weldadigheid, hebben (zoover de berigten zijn ingekomen) 1575 leden voor de gewone toelage van *f* 2.60 's jaars ingeschreven, die alzoo jaarlijks bijdragen *f* 4095, terwijl 177 leden voor verschillende sommen hebben ingeschreven, te zamen voor een bedrag van *f* 1109.50, zoodat in het geheel 1752 nieuwe leden zijn aangewonnen, die jaarlijks bijdragen *f* 5204.50. Wijders hebben 526 oude leden, en daaronder vele tot een aanzienlijk bedrag, hunne toelage verhoogd. Deze 526 leden dragen thans bij *f* 3203.22½, terwijl zij vroeger, met uitzondering van eenige weinige, slechts bijdroegen de gewone toelage van *f* 2.60, of ongeveer *f* 1367.60, zoodat die vermeerdering beloopt *f* 1835,62½. Wanneer men nu dit bedrag voegt bij de bovengenoemde som van *f* 5204.50, kan men rekenen dat er te zamen eene aanwinst is verkregen aan toelage van *f* 7040.12½, gelijkstaande met de gewone bijdrage ad *f* 2.60 van 2708 leden. Behalve deze bijdragen zijn nog in giften, voor eens of in contanten ontvangen *f* 326.47½.

Alles zamengenomen biedt ongetwijfeld ruime stof aan tot erkentelijkheid, voor hetgeen door vele onzer landgenooten tot bevordering der kolonisatie van behoeftigen in de gewone Koloniën is bijgedragen.

Nog viel de Maatschappij een legaat ten deel van een certificaat van *f* 1000 rentende 3%, van den Heer G. Kramer te Amsterdam.

De bevolking is in de afgeloopen 3 maanden met 211 personen toegenomen. Thans echter verlaat weder een aantal bedelaars-kolonisten en volwassen bestedelingen, benevens ook kolonisten-kinderen, de koloniën met ontslag, overeenkomstig de daaromtrent bestaande bepalingen.

Van de weezen gaan de meeste eerst met groot verlof, om naar eene plaatsing uit te zien. Het is te hopen, dat velen onder hunne voogden, bloedverwanten en bekenden, ware menschenvrienden vinden, ter bekoming van den eersten onmisbaren bijstand en raad bij hunne intrede in de wereld.

De te veld staande winterrogge blijft achterlijk. De bemesting van het groenland is overal genoegzaam ten einde gebragt, waarvan veel werk gemaakt is, terwijl gras en klaver gunstig staan.

De veestapel blijft gelukkig in den meest gewenschten staat. De in het vorige jaar vermeerderde kudden schapen te Veenhuizen en te Wateren, zijn dezen winter vrij gezond gebleven. Omstreeks 150 lammeren zijn er dezer dagen gewonnen.

Nadat de aardappelen gepoot zullen zijn, is de bewerking van het land voor haver en gerst aan de beurt, hetwelk met klaver- en ray-graszaden, ter bekoming van nieuw groenland, wordt ingezaaid.

In al de Koloniën is dit voorjaar weer eenige uitbreiding aan de houtcultuur gegeven. Met het oog op het gewoon ontslag van een deel der bevolking in het voorjaar, is het turfgraven al vroeg begonnen, hebbende men dan ook reeds 500 dagwerk, of de kleinste helft der behoefte, mede voor de katoenspinnerij te Veenhuizen, gegraven, waarvan het verdere droogmaken echter mede nog vele handen vordert.

De arbeid in de uitgestrekte tuinen voor de Gestichten, zoowel als die in de menigte tuintjes van de gewone kolonisten, wordt thans druk voortgezet. Niets wat deze kolonisten aan hunne standplaats meer bindt, dan hun tuin en hunne koe, waarvan de opbrengst hun persoonlijk eigendom is, en behoeft dan ook de zorg daarvoor schier nimmer te worden aangemoedigd.

De fabrieken hebben dezen winter zeer goed gewerkt, terwijl de koffijzakweverij aan de bedelaarsgestichten en de katoenweverij in de gewone koloniën, met kracht zijn voortgezet. De katoenspinnerij te Veenhuizen werkt thans uitmuntend en voorspoedig, dat mede, ter afdoening van het bestelde, dringend noodig is.

De eigen gestoken turf blijft, als eenige brandstof voor die inrigting, zeer goed voldoen. Voor zoo verre de behoefte aan weefgaren toelaat, wordt er ook naai- en breigaren, doch meest tot eigen gebruik gesponnen. De aan die fabriek nog verbonden kleine smiederij, blikslagerij, en het lepel-gieten, worden wel in stand gehouden, even als alle andere handwerken bij de verschillende gestichten en koloniën, als het timmeren, wagenmaken, smeden, klompenmaken en spijkermaken, de scheeps-bokmakerij, kuiperij, tuigmakerij, stoelmakerij, het mandemaken, bezembinden, de knoopmakerij en het aanmaken van allerlei soort van klein gereedschap, als: wevers-spoelen, houten schoppen, potlepels, nappen en meer, al hetwelk men slechts behoeft op te noemen, om te doen zien, hoe vele gelegenheden er zijn, en voor vele bedelaars-kolonisten van eenige bekwaamheid, om bij hun vak werkzaam te blijven, en voor vele kinderen en bestedelingen, om daarin te kunnen worden onderwezen en opgeleid.

Voorts vordert natuurlijk het onderhoud der gebouwen, ook verwers en glazenmakers, en voegt men nu daarbij nog het spinnen van velerlei soort van garens, ook van naaigaren, en het weven en verwen van onderscheidene doeksoorten van wol, katoen en hennip, het kleedermaken, het maken van gebreide petten en ook het onderhoud der kleederen, dan kan men zich een denkbeeld vormen van den veelsoortigen arbeid, dien de koloniën opleveren en vorderen, en van de doelmatigheid van hare inrigting, om de bewoners tot werkzaamheid en bekwaamheid in eenig vak op te leiden.

Mogen er al velen gevonden worden, voor wie de weldadige invloed van werkzaamheid en tucht, waaraan zij in de gestichten gewend worden, bij hunnen terugkeer in de gewone Maatschappij spoedig weder verloren gaat, omdat zij de voorkeur geven aan ledigang en bedelarij, boven arbeid en het daardoor zelf verdiende brood; zeker is het nogtans dat er ook velen zullen zijn, voor wie het verblijf in de koloniale stichtingen duurzame vruchten blijft dragen, en aan welke de arbeid ter verbetering hunner stoffelijke belangen niet te vergeefs besteed is geworden. Wat het godsdienstig- en schoolonderwijs betreft, als gewoonlijk wordt daaraan de meeste zorg gewijd. Het getal dat, hetzij des daags, hetzij 's avonds of ook wel des Zondags 's avonds in de scholen wordt onderwezen, beloopt wel een derde deel der geheele bevolking. Evenzeer zijn de katechisatien, althans voor alle jongelieden, verpligtend, terwijl ook nog aan bejaarden godsdienstig onderwijs gegeven wordt.

De openbare godsdienstoefeningen worden getrouw bijgewoond, en menige les, menig goed woord en ernstige vermaning, komt zoo doende tot veler oor en hart, die anders schaars of nimmer de bedehuizen betraden.

Dit alles op de plaats zelve gadeslaande, moet ontegenzeggelijk elk welgeplaatst hart met ingenomenheid vervullen voor eene inrigting, waar aldus

den verwaarloosden, vaak diepgezonken medemensch, de hand wordt geboden om zich uit zijn ellendigen toestand op te heffen.

Mogen velen zich voelen opgewekt, zich persoonlijk met het doel en de strekking der kolonisatie meer van nabij bekend te komen maken, en zoo doende de Koloniën in dezen zomer weder talrijke bezoekers vinden.

BEKENDMAKING.

HET PROVINCIAAL GEREGTSHOF IN ZUID-HOLLAND,

Gezien het requisitoir van den Procureur-Generaal, betrekkelijk het daarstellen der Vacantie-Kamer van den 1sten Julij tot en met den 31sten Augustus 1852.

Gezien artikel 18 der wet op de Regterlijke organisatie en het beleid der Justitie, mitsgaders de artikelen 11, 12, 13, 14 en 15 van het reglement, betreffende de wijze van eeds-aflegging der onderscheidene Regterlijke Ambtenaren enz. goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 14den September 1838. (*Staatsblad* nº. 36.)

Heeft goedgevonden en verstaan te bepalen, dat de Kamer van Vacantie voor het loopend jaar gedurende de maand *Julij* zal bestaan uit de Heeren en Mrs. PIETER BUIJSKES, *Vice-President*, JACOBUS ANDRIES WEILAND, PETRUS ISAÄCUS DE FREMERY, ARNAUD JACQUES THEODORE DE BORDES, JILLES HENDRIK VAN DER SANDE en COSMAS DAMIANUS BEELS, *Raden*; en gedurende de Maand *Augustus* uit de Heeren Mrs. JOHAN ANTONI PHILIPSE, *President*, JACOBUS ANDRIES WEILAND, PETRUS ISAÄCUS DE FREMERY, PIETER JACOB ELOUT, SIBOUT SCHMOLCK en COSMAS DAMIANUS BEELS, *Raden*.

Wijders dat deze Kamer hare zittingen zal houden op *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag* en *Vrijdag*, den 6, 7, 8, 9, 20, 21, 22 en 23 *Julij*, 3, 4, 5, 6, 17, 18, 19 en 20 *Augustus* 1852, des voormiddags ten tien ure precies, zijnde de 6 en 20 *Julij*, alsmede de 3 en 17 *Augustus* bestemd tot behandeling van Burgerlijke en Handelszaken, *welke spoed vereischen*, en de overige dagen tot afdoening van Strafzaken, en eindelijk dat de eerste teregtzitting zal plaats hebben op *Dingsdag* den 6 *Julij* aanstaande.

En zal een afschrift dezer aan den Heer Procureur-Generaal worden ter hand gesteld, met uitnoodiging om daaraan de vereischte Openbaarheid te geven.

Gedaan in eene Algemeene Vergadering van het Provinciaal Geregtshof in Zuid-Holland, op den 29sten Mei 1852.

Gezien door mij Procureur-Generaal bij gemelden Hove:	J. A. PHILIPSE, *President*;
	in kennisse van mij Griffier:
W. J. JUNIUS VAN HEMERT.	LOOIJEN, *Substituut-Griffier*.

KERKNIEUWS.

Z. M. heeft eervol emeritaat met pensioen verleend aan DD. W. F. Overhoff, Predikant bij de Herv. gemeente te Oud-Loosdrecht; J. J. Kam, Predikant bij de Herv. gemeente te Oud-Alblas; J. D. van den Ham Baak, Predikant bij de Herv. gemeente te Wateringen; D. G. Borgstein, Predikant bij de Herv. gemeente te Bolsward en aan J. Brester, Predikant bij de Remonstrantsch-gereformeerde gemeenten te 's Gravenhage en Delft.

ROTTERDAM, 7 Junij. Na bekomen handopening, gelijk bereids is gemeld, heeft de Kerkeraad der Waalsche gemeente alhier heden het volgend alphabetisch gestelde zestal Predikanten gevormd: DD. Deeleman, te Zwolle; Gerlach Az., te Middelburg; van Hamel, te Groningen; Busken Huët, te Haarlem; Kronenberg A. Jz., te Arnhem, en Réville (Candidaat) alhier.

ZWOLLE, 4 Junij. De Breede Kerkeraad der Hervormde gemeente alhier heeft uit het vroeger geformeerde zestal Predikanten op heden het volgende drietal gemaakt: DD. Blaauw, te Hoorn; Pleyte, te Bergen-op-Zoom; Marissen van Loon, te Hoogezand. Waaruit heden over veertien dagen het beroep zal worden gedaan.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE UTRECHTSCHE HOOGESCHOOL.

Den 4den Junij de Heer J. F. d'Aumerie, van Boxmeer, in de Regten, met *Theses*.

Den 5den Junij de Heer C. Fock, van Amsterdam, in de Regten, na verdediging zijner Dissertatie: *de polizza adsecuratoria quae Amstelodami in causis maritimis adhiberi solet, ad codicis mercatorii normam exacta.*

Bij Prof. Juynboll en Ds. Tichler zijn nog met dankzegging voor de hulpbehoevenden te *Driel* ontvangen van N. N. *f* 8.—, van N. N. een bankbillet à *f* 25.—, van N. N. *f* 3.—, van N. N. *f* 2.50 en van J. v. d. K. *f* 2.—.

ADVERTENTIËN.

Heden beviel van eene DOCHTER, A. B. FRENAY, geliefde Echtgenoote van

LEYDEN, 6 Junij 1852. B. J. FORNARA, *Apotheker*.

Heden morgen, ontsliep in de hope eens beteren levens, mijn hartelijk geliefde Echtgenoote GERARDINA NIJLAND, na een smartelijk, doch met voorbeeldige kalmte gedragen lijden, van ruim 5 maanden, in den ouderdom van 46 jaren, na eene genoegelijke Echtvereeniging van 18 jaar.

Zij die de Overledene van nabij gekend hebben, zullen beseffen, wat ik door haar afsterven mis.

LEYDEN, 7 Junij 1852. A. BOMLI.

Eenige Kennisgeving.

Voor de vele blijken van deelneming ondervonden bij het afsterven van ons geliefd Kind, betuigen wij onzen welmeenenden dank.

H. J. H. H. VAN WENSEN.
LEYDEN, 8 Junij 1852. G. J. VAN WENSEN, DE BRUYN.

De AFGESLOTEN ZWEMPLAATS aan de Heerenpoort in de Singel zal met heden den 9den Junij 1852 worden *geopend*.

Eene bejaarde JUFVROUW zoekt in den omtrek buiten deze Stad bij Protestantsche Lieden, **Kost, Inwoning**, eene **Vrije Kamer** en **Gezellig Verkeer** (hebbende eigen Meublement). Reflecterenden vervoegen zich met opgave van stand en prijs, met *franco* Brieven onder Lett. **Y. Z.** aan het Bureau dezer Courant.

De Pillen van Holloway, zijn een voortreffelijk middel in gevallen van leverkwaal en gebrek aan spijsvertering.

De Heer WILSON welke kortelings is teruggekomen uit Bengalen, waar hij gedurende onderscheidene jaren in dienst der Oost-Indische Compagnie was geweest, vervoegde zich onlangs ten huize van den Professor HOLLOWAY en betuigde hem zijne volmaakte tevredenheid over de goede uitwerking zijner onvergelijkelijke *Pillen*. Sedert jaren had hij aan leverziekte en gebrek aan spijsvertering geleden, welke laatstgenoemde ongesteldheid zoo sterk was, dat hij maanden lang niets dan zeer ligte spijzen kon gebruiken; geene andere middelen baatten hem, dan de *Pillen* van HOLLOWAY, door welker gebruik hij thans volmaakt weder hersteld is.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50.

Potjes Zalf à *f* 0.90 *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen bij W. C. VAN DORT, te *'s Hage*; bij J. A. P. P. VAN DER HEYDEN, te *Gouda*, en bij J. STRAATMAN, Hoofd-Depôthouder te *'s Hertogenbosch*, alsmede te *Londen*, Strand 224, *Holloway's Etablissement*.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 7 Junij.

			Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2½	pCt.	61$\frac{5}{16}$	61¼	61$\frac{7}{16}$
Dito Certificaten	" 3	"	73½	73½	73½
Dito dito	" 4	"	93¾	93⅞	93⅞
Amortisatie Syndicaat	" 3½	"	94	—	—
Handelmaatschappij	" 4½	"	116	—	—
O. I. Leening	" 4	"	93½	—	—
Dito Holl. Spoorweg	"		87	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	" 4½	"	—	—	—
Haarlemmermeer	" 5	"	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	" 3	"	65⅞	66⅛	66⅛
Dito dito	" 5	"	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	" 5	"	106½	106⅞	106⅞
Dito dito 1828 en 1829	" 5	"	105⅛	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	" 5	"	95⅝	—	—
Dito 1840	" 4	"	90½	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Cº.	" 4	"	90	—	—
Dito dito Nieuwe	" 4	"	—	—	—
Inschrijving in Assign.	" 6	"	68⅜	—	—
Certificaten van dito	" 6	"	68⅞	—	—
POLEN, Obligatiën	" 4	"	81$\frac{9}{16}$	81¾	—
Dito Aandeelen met Loten.	fl. 250	*f*	—	—	—
Dito dito 1835	" 500	"	157½	—	—
SPANJE, Obligatiën	à 1	pCt.	21⅜	21½	—
Dito Obligatiën	" 3	"	47⅜	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	" 3	"	43⅝	43⅞	—
Bewijzen Coupons			9⅜	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	" 5	"	82⅛	—	—
Dito	" 4	"	—	—	—
Dito Metall.	" 5	"	74$\frac{13}{16}$	75$\frac{7}{16}$	—
Dito Nieuwe	" 5	"	86	86½	85¼
Dito 1847	" 2½	"	—	—	—
BELGIE, Banc.	" 2½	"	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	" 2½	"	50$\frac{1}{16}$	50⅛	50⅛
BRAZILIE, 1824 100 £	5	"	99¾	—	—
PORTUGAL, te Londen	" 5	"	39½	39⅝	39⅝
Dito dito	" 4	"	37$\frac{5}{16}$	37⅜	37⅜
VENEZUELA,	" 3½	"	41	—	—
MEXICO,	" 5	"	—	—	—
AMERIKA, Bankactiën			4$\frac{7}{16}$	4½	—

Grieken 3$\frac{9}{16}$ 3⅝.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt. Prolongatie 2½ pCt. Wissel-Disconto 2. De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* 9.82½ à 87½.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.